

Sorumluluk Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sorumluluk Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30499>

Özet

Sorumluluk Değerlendirme Ölçeği, N. Ba? tarafından 2011 yılında hazırlanan bir yüksek lisans tezi (Yüksek lisans tezi) kapsamında geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek, özellikle 60-72 aylık okul öncesi dönem çocuklarının sorumluluk ve işbirliği becerilerinin gelişimini incelemek amacıyla tasarlanmıştır. Bu araç, hikaye temelli bir eğitim programının bu beceriler üzerindeki etkisini değerlendirmek için kullanılmıştır. Ölçek çeşidi, araştırmanın ihtiyaçları doğrultusunda özel olarak geliştirilmiş bir araç niteliindedir.

Anahtar Kelimeler

Sorumluluk, Okul Öncesi Eğitim, Sorumluluk Değerlendirme, İşbirliği Becerileri, Gelişimsel Psikoloji, Eğitim Programı.

Yazarlar

Ba?, N. (2011).

Amaç

Sorumluluk Değerlendirme Ölçeği'nin temel amacı, 60-72 aylık aralıktaki çocukların günlük yaşam, eğitim ortamı ve sosyal etkileşimler bağlamında sergiledikleri sorumluluk düzeylerini objektif bir şekilde ölçmektir. Ölçek, spesifik olarak, bir eğitimsel müdahalenin (hikaye temelli eğitim programı) uygulanmasından ardından çocukların sorumluluk ve işbirliği becerilerinde meydana gelen değişimleri tespit etmek üzere tasarlanmıştır. Bu sayede, uygulanan programın etkinliğinin psikometrik olarak kanıtlanması hedeflenmiştir.

Bu araç, okul öncesi dönemdeki çocuk gelişimi alanında çalışan araştırmacılara, sorumluluk gibi kritik sosyal becerilerin nicel değerlendirilmesi için standartlaştırılmış bir yöntem sunmayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, temel olarak sorumluluk becerileri yapılarını ölçmektedir. Sorumluluk, bu yaş grubunda genellikle görevleri tamamlama, eşyalarına sahip çıkma, kişisel bakım gerçekleştirme ve bakalarına yardımcı olma gibi gözlemlenebilir davranışları üzerinden tanımlanır. Ölçeğin geliştirildiği tez, sorumluluk becerisinin yanı sıra, çocukların akranlarıyla uyum içinde çalışmaya yeteneği olan işbirliği becerilerini de dolaylı olarak değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Bu yapı, bilişsel ve sosyal duygusal gelişimin kesim noktasında yer alır ve çocukların erken dönemde toplumsal kurallara uyum sağlamaları ve öz-denetim geliştirmeleri açısından kritik

öneme sahiptir. Ölçeğin madde içeriği, bu yaş grubunun gelişimsel özelliklerine uygun, somut davranışsal göstergeleri hedef almaktadır.

Geçerlik

Sorumluluk Değerlendirme Ölçeği'nin geçerlik çalışmalarına dair detaylı istatistiksel veriler, bu kaynak özeti içerisinde mevcut değildir. Ölçeğin bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş olması nedeniyle, yapı geçerliliği ve içerik geçerliliğinin tez çalışmasının metodoloji bölümünde detaylı olarak sunulmuş olması beklenmektedir. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten de 60-72 aylık çocukların sorumluluk düzeylerini ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla uzman görüşleri ve ilgili istatistiksel yöntemlerle desteklenmiş olması muhtemeldir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik (reliability) bilgileri bu kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle bu tür geliştirme ölçeklerinde iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenirliği gibi yöntemler kullanılarak araçın tutarlılığı değerlendirilir. Güvenirlik çalışmaları sonuçları, ölçeğin zaman içinde ve farklı değerlendiriciler arasında tutarlı sonuçlar verip vermediğini göstermesi açısından önemlidir ve orijinal tez çalışmasında yer almaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısına (tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu) ilişkin bilgiler bu kaynakta bulunmamaktadır. Ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını belirlemek için kullanılan Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle ne ölçüde desteklendiğini gösterir. Eğer ölçek çok boyutlu ise, sorumluluğun hangi spesifik alt becerilere ayrıldığına bu analizler sonucunda belirlenmiş olması gerekir.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Özel olarak bir tez çalışması için geliştirilmiştir.)

Format: Derecelendirme veya Gözlem Ölçeği (Orijinal tezde detayları bulunmamaktadır. Okul öncesi dönem için genellikle öğretmen/gözlemci tarafından doldurulur.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Çocuklar

Yaş Grubu: 60-72 Aylık Çocuklar

Popülasyon Detayları: Hikaye temelli eğitim programına katılan ve katılmayan deney ve kontrol gruplarındaki çocuklar.

Test Metodolojisi: Ölçek, Hikaye Temelli Eğitim Programının sorumluluk ve işbirliği becerileri üzerindeki etkisini inceleyen deneysel bir çalışmada ön test ve son test ölçüm aracı olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geliştirme, Sorumluluk, 60-72 Ay, Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Hikaye Temelli Eğitim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Bağılı E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla geçerlidir.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir (2011). Ticari bir ücretlendirmeye tabi olup olmamasına dair bilgi bulunmamaktadır. Akademik araştırmalarda kullanım için genellikle tez yazarından ve üniversiteden izin alınması gerekmektedir. Testin geliştirildiği ve kullanıldığı yıl **2011**'dir.

Kaynakça

Bağcı, N. (2011). *Hikaye temelli eğitim programının 60-72 aylık çocukların sorumluluk ve işbirliği becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: sorumluluk-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Sorumluluk Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır.

Ölçeğin maddelerine ait spesifik içerik bilgisi, sağlanan kaynak özetinde yer almamaktadır. Maddeler, Bağ (2011) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinin ekler bölümünde veya metodoloji kısmında bulunmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM